

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 712/2025-58

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov 1. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby [REDAKOVANÉ], a 2. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ], zastúpených PARA advokáti, s.r.o., Gagarinova 10/A, Bratislava, proti postupu a uzneseniu Špecializovaného trestného súdu sp. zn. 4T/5/2024 zo 14. marca 2025 a proti postupu a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Tostš/4/2025 z 3. apríla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 30. mája 2025 domáhajú vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 16 ods. 2, čl. 17 ods. 1, 2 a 5 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 3, čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 a 4 a čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 48 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie postupom a uznesením špecializovaného súdu sp. zn. 4T/5/2024 zo 14. marca 2025, ako aj postupom a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3Tostš/4/2025 z 3. apríla 2025. Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd napadnuté uznesenia špecializovaného súdu a najvyššieho súdu zrušil, najvyššiemu súdu prikázal prepustiť sťažovateľov bezodkladne z väzby na slobodu a každému zo sťažovateľov priznal primerané finančné zadostučinenie v sume 50 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa ČVS: PPZ-637/NKA-PZ-ZA-2016 zo 7. marca 2017 bolo s poukazom na § 199 ods. 1 a 2 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie a sťažovateľom bolo zároveň podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekursorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), b), c) a d), ods. 2 písm. c) a ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) a j) a § 141 písm. a) Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v avizovanom uznesení. V priebehu prípravného konania boli sťažovateľom vznesené obvinenia aj pre ďalšie trestné činy. Uznesením špecializovaného súdu sp. zn. 2Tp/12/2017 z 9. marca 2017 v spojení s uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4Tost/11/2017 z 10. apríla 2017 boli sťažovatelia vzatí do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku. Dĺžka väzby sťažovateľov bola v prípravnom konaní postupne predlžovaná.

3. Prokurátor podal 29. októbra 2018 na sťažovateľov obžalobu pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona (v skutku 1 obžaloby), obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekursorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), b), c) a d), ods. 2 písm. c) a ods. 4 písm. b) a c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) a j) a § 141 písm. a) Trestného zákona (v skutku 2 obžaloby), zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a) a b) a ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. b) a § 141 písm. a) Trestného zákona (v skutku 3 obžaloby), obzvlášť závažný zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a) a ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona (v skutku 4 obžaloby), zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a) a ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona (v skutku 5 obžaloby), zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 a ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona (v skutku 6 obžaloby), zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a) a ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona (v skutku 7 obžaloby), zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a) a ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona (v skutku 8 obžaloby), zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a) a ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona (v skutku 9 obžaloby), obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. d) a e) a ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 písm. i), § 140 písm. b) a c) a § 141 písm. a) Trestného zákona a zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 a ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona a osobitne na sťažovateľa v prvom rade aj pre zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 a ods. 5 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona (v skutku 10 obžaloby) a zločin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 a 6 Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona (v skutku 11 obžaloby), ktorých sa mali dopustiť na skutkovom základe uvedenom v obžalobe. Po podaní obžaloby boli sťažovatelia postupom podľa § 238 ods. 4 Trestného poriadku na podklade uznesenia

špecializovaného súdu sp. zn. BB-4T/36/2018 z 13. novembra 2018 v spojení s uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5Tost/50/2018 z 29. novembra 2018 ponechaní vo väzbe.

4. Rozsudkom špecializovaného súdu sp. zn. BB-4T/36/2018 boli sťažovatelia uznaní vinnými z trestných činov uvedených v tomto rozsudku a bol im uložený trest odňatia slobody na doživotie. Proti tomuto rozsudku podali sťažovatelia odvolania, v nadväznosti na čo bola väzba sťažovateľov uznesením špecializovaného súdu sp. zn. BB-4T/36/2018 z 12. februára 2021 v spojení s uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3Tost/9/2021 z 3. marca 2021 predĺžená postupom podľa § 76a Trestného poriadku. Odvolania sťažovateľov boli uznesením najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu sp. zn. 3To/3/2021 s poukazom na § 319 Trestného poriadku zamietnuté, v dôsledku čoho sťažovatelia 7. júla 2021 nastúpili do výkonu trestu odňatia slobody.

5. Na dovolanie sťažovateľov najvyšší súd ako dovolací súd rozsudkom sp. zn. 1TdoV/7/2023 podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že uznesením najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu sp. zn. 3To/3/2021 a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku porušený zákon v § 319, § 2 ods. 4 a § 31 ods. 1 Trestného poriadku v neprospech sťažovateľov. Z uvádzaného dôvodu najvyšší súd ako dovolací súd postupom podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil uznesenie najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu sp. zn. 3To/3/2021 a rozsudok špecializovaného súdu sp. zn. BB-4T/36/2018 z 12. februára 2021 vo výrokoch týkajúcich sa sťažovateľov a podľa § 388 ods. 1 a 2 Trestného poriadku prikázal špecializovanému súdu, aby vec sťažovateľov v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol v inom zložení senátu.

6. V nadväznosti na rozsudok sp. zn. 1TdoV/7/2023 najvyšší súd uznesením sp. zn. 1TdoV/7/2023 z 28. februára 2024 postupom podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku vzal sťažovateľov do väzby, pričom podľa § 80 ods. 1 písm. c) a ods. 2 Trestného poriadku väzbu sťažovateľov zároveň nenahradil alternatívnym opatrením. Najvyšší súd uviedol, že dĺžka trvania väzobnej lehoty sťažovateľov sa posudzuje samostatne a nezávisle od lehoty väzby vykonanej v pôvodnom konaní.

7. Sťažovatelia na hlavnom pojednávaní konanom 14. marca 2025 adresovali špecializovanému súdu žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, ktoré špecializovaný súd napadnutým uznesením zo 14. marca 2025 podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietol, pričom väzbu sťažovateľov s poukazom na § 80 ods. 1 písm. c) a ods. 2 Trestného poriadku dohľadom probačného a mediáčného úradníka nenahradil. Proti uzneseniu špecializovaného súdu podali sťažovatelia sťažnosti, o ktorých najvyšší súd napadnutým uznesením z 3. apríla 2025 rozhodol tak, že ich podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

8. Ústavnú sťažnosť ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 712/2025-22 zo 17. decembra 2025 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie v časti namietaného porušenia základných práv podľa čl. 16 ods. 2 a čl. 50 ods. 2 ústavy, ako aj práv podľa čl. 3, čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 a čl. 6 ods. 2 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3Tostš/4/2025 z 3. apríla 2025.

9. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti v rozsahu, v ktorom bola ústavným súdom prijatá na ďalšie konanie, namietajú, že počas konania špecializovaného súdu sp. zn. 4T/5/2024 pri rozhodovaní

o ich žiadostiach o prepustenie z väzby na slobodu (14. marca 2025, pozn.) nebol dodržaný princíp rovnosti zbraní, právo na rovnosť s ostatnými účastníkmi konania (konkrétne s prokurátorom) a ani zásada prezumpcie neviny. Predseda senátu špecializovaného súdu nechal sťažovateľov predviesť a v súdnej sieni strážiť mnohopočetnou, špeciálnou a mimoriadne ozbrojenou väzobnou eskortou (tzv. „kukláčmi“) za súčasného spútania sťažovateľov (v tzv. „medveďovi“).

II.

Vyjadrenie najvyššieho súdu a replika sťažovateľov

II.1. Vyjadrenie najvyššieho súdu:

10. Predseda najvyššieho súdu k svojmu vyjadreniu zo 7. januára 2026 (doručenému ústavnému súdu 21. januára 2026) priložil vyjadrenie sudcu spravodajcu v predmetnej veci JUDr. Šutku, ktorý v tomto vyjadrení v podstatnom uviedol, že čo sa týka nespokojnosti sťažovateľov so samotným spútaním v tzv. „medveďovi“, na túto reagoval ústavný súd podrobným rozborom zákonného použitia donucovacích prostriedkov (v bodoch 47 až 49 odôvodnenia uznesenia o prijatí ústavnej sťažnosti sťažovateľov), pričom dospel k záveru, že táto časť ústavnej sťažnosti sťažovateľov je zjavne neopodstatnená, pretože všeobecné súdy nemajú právomoc rozhodovať o použití kritizovaných obmedzujúcich prostriedkov.

11. Pokiaľ ide o namietaný prístup predsedu senátu špecializovaného súdu počas rozhodovania o väzbe sťažovateľov na hlavnom pojednávaní konanom 14. marca 2025, sudca spravodajca poukázal, že z príslušnej zápisnice o hlavnom pojednávaní vyplýva, že po predvedení sťažovateľov do pojednávacej miestnosti sa predseda senátu v zmysle § 40 ods. 4 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné súdy, krajské súdy, Špecializovaný trestný súd a vojenské súdy v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) dopytoval veliteľa eskorty, či podľa dostupných informácií o predvádzaných osobách a vzhľadom na ich správanie je pri snáti donucovacích prostriedkov (putá na rukách, predvádzacie retiazky a putá na nohách pripojené pomocou spútvacích retiazok k spútvaciemu opasku) zvýšené bezpečnostné riziko vo vzťahu k možnému pokusu o útek, napadnutia prítomných osôb alebo iného násilného konania. Po informácii od veliteľa eskorty, že takéto bezpečnostné riziko nehrozí, dal predseda senátu špecializovaného súdu pokyn na snátie donucovacích prostriedkov sťažovateľom, ktorý bol zo strany eskorty realizovaný. Hlavné pojednávanie pokračovalo procesnými úkonmi a o 11.05 h bolo na účely prestávky na obed prerušené do 12.44 h, po ktorej pokračovalo do 13.43 h, keď bolo prerušené na účely porady senátu do 15.06 h, keď bolo vyhlásené rozhodnutie o žiadostiach sťažovateľov o prepustenie z väzby na slobodu, ktoré spolu s odôvodnením a poučením o opravnom prostriedku trvalo do 15.16 h, keď bolo prerušené do 25. marca 2025 do 9.00 h. Sudca spravodajca poukázal na to, že v zápisnici o hlavnom pojednávaní je zaprotokolovaná sťažnosť sťažovateľa [REDAKOVANÉ] proti všetkým výrokom vyhláseného uznesenia, ktorej súčasťou je aj žiadosť o zaprotokolovanie skutočnosti, že pri pokračovaní hlavného pojednávania o 15.06 h neboli sťažovateľom zložené putá z nôh.

12. Podľa názoru sudcu spravodajcu z predmetnej zápisnice o hlavnom pojednávaní vyplýva, že sťažovatelia mali v pojednávacej miestnosti na príkaz predsedu senátu špecializovaného súdu počas hlavného pojednávania konaného 14. marca 2025 rozpútané ruky aj nohy až do 15.06 h, keď bolo vyhlásené rozhodnutie o žiadostiach sťažovateľov o prepustenie z väzby na slobodu, pričom

pri samotnom vyhlásení rozhodnutia, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku mali sťažovatelia rozpuťané ruky a táto časť hlavného pojednávania trvala 10 minút. Počas tejto doby sťažovatelia odpovedali iba na jedinú otázku a tá sa týkala využitia opravného prostriedku proti vyhlásenému rozhodnutiu. Zo zápisnice je zrejmé, že sťažovatelia na začiatku pokračovania v prerušenom hlavnom pojednávaní o 15.06 h protokolárne nenamietali skutočnosť, že im boli sňaté putá iba z rúk, a nie aj z nôh. Predmetná zápisnica taktiež neobsahuje žiadne relevantné indicie, ktoré by nasvedčovali sťažovateľmi uvádzanému postupu zo strany predsedu senátu špecializovaného súdu, ktorý mal nútiť sťažovateľa, aby sa pri odpovedi na otázku zo strany súdu postavil napriek tomu, že vedel, že putá na nohách spôsobujú pri pohybe sťažovateľom nepríjemné krvácajúce zranenia zarezávaním do nôh.

13. Najvyšší súd so zreteľom na uvedené navrhol ústavnej sťažnosti nevyhovieť.

II.2. Replika sťažovateľov:

14. Právny zástupca sťažovateľov v replike zo 6. februára 2026 (doručenej ústavnému súdu 6. februára 2026) v podstatnom uviedol, že sťažovatelia sa stotožňujú s vyjadrením najvyššieho súdu, pokiaľ ide o dobu trvania (10 minút) uvaleného opatrenia proti sťažovateľom, ktoré spočívalo v ponechaní donucovacích prostriedkov sťažovateľom počas pojednávania (t. j. osadenom spútavacom opasku viditeľne v oblasti pásu, o ktorý boli reťazou ukotvené okovy, ktoré mali sťažovatelia osadené na nohách), avšak namietajú, že najvyšší súd nevysvetlil, prečo bolo uvalené opatrenie nutné. Sťažovatelia síce uznávajú, že protokolárne nenamietali, že im následne boli ponechané donucovacie prostriedky, avšak podľa ich názoru štandardom v súdnom konaní by malo byť, že obvinené osoby počas priebehu pojednávania nemajú osadené žiadne donucovacie prostriedky, pričom v prípade, ak súd pokladá za nutné ponechať obvineným osobám počas pojednávania donucovacie prostriedky, mal by to odôvodniť.

II.3. Ústne pojednávanie:

15. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou a so stanoviskami účastníkov konania dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

16. V súvislosti so sťažovateľmi namietaným porušením princípu rovnosti zbraní, práva na rovnosť s ostatnými účastníkmi konania, zásady prezumpcie neviny a zákazu krutého, neľudského a ponižujúceho zaobchádzania pri rozhodovaní špecializovaného súdu o žiadosti sťažovateľov o prepustenie z väzby (na hlavnom pojednávaní konanom 14. marca 2025, pozn.) ústavný súd na úvod konštatuje, že sťažovatelia obdobné námietky ako v aktuálnej ústavnej sťažnosti [a to že predseda senátu špecializovaného súdu nechal sťažovateľov predviesť a v súdnej sieni strážiť mnohopočetnou, špeciálnou a mimoriadne ozbrojenou väzobnou eskortou (tzv. „kukláčmi“) za súčasného spútania sťažovateľov (v tzv. „medveďovi“)] uplatnili aj vo svojej predchádzajúcej ústavnej sťažnosti (súvisiacej s rozhodovaním špecializovaného súdu o predchádzajúcej žiadosti sťažovateľov o ich prepustenie z väzby na slobodu), o ktorej ústavný súd rozhodol nálezom č. k.

II. ÚS 655/2025-77 z 25. marca 2026, v ktorom ústavný súd vyhodnotil tieto námietky sťažovateľov ako nedôvodné, a preto predchádzajúcej ústavnej sťažnosti sťažovateľov v tejto časti nevyhovel.

17. V súvislosti s predmetnou námietkou sťažovateľov, vo vzťahu ku ktorej bola aktuálna ústavná sťažnosť sťažovateľov prijatá ústavným súdom na ďalšie konanie, je pre ústavný súd podstatná jednak konštrukcia štvrtej vety § 31 ods. 2 zákona č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ZVJS“), jednak § 40 ods. 4 vyhlášky, správanie sťažovateľov v ústave na výkon väzby počas výkonu väzby (resp. v ústave na výkon trestu odňatia slobody, ktorý predchádzal výkonu väzby v identickej veci), závažnosť stíhanej trestnej činnosti a prípadná kriminálna minulosť sťažovateľov.

18. Podľa štvrtej vety § 31 ods. 2 zákona o ZVJS počas prítomnosti v pojednávacej miestnosti príslušník Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „ZVJS“) predvedeným osobám donucovacie prostriedky na pokyn sudcu sníme, ponechá, prípadne znovu použije. S poukazom na § 40 ods. 4 vyhlášky zároveň platí, že počas prítomnosti v pojednávacej miestnosti sa predvedeným donucovacie prostriedky na pokyn predsedu senátu snímajú, ponechajú, prípadne znovu použijú. Pri rozhodovaní o takom opatrení prihliada predseda senátu na informácie ZVJS (ktoré poskytuje príslušník zboru s poukazom na piatu vetu § 31 ods. 2 zákona o ZVJS na fakultatívnej báze v prípade, ak to uzná za potrebné) a zväží najmä to, či podľa dostupných informácií o predvádzanom alebo vzhľadom na správanie predvádzaného v priebehu súdneho pojednávania je dôvodné podozrenie z pokusu o útek, napadnutia prítomných osôb alebo iného násilného konania.

19. Z konštrukcie uvedených ustanovení je nepochybné, že o sňatí, ponechaní, prípadne znovu použití donucovacích prostriedkov počas súdneho procesu vydáva sudca pokyn. Taký pokyn nepredstavuje rozhodnutie, na ktorého formálnu alebo materiálnu stránku dáva právna úprava konkrétne požiadavky. Očakávania sťažovateľov o komplexnejšom odôvodnení takéhoto pokynu sudcu z tohto dôvodu nie sú namieste (m. m. napr. I. ÚS 526/2022, III. ÚS 195/2023). Právno-normatívna regulácia taktiež explicitne nepredpisuje konajúcemu súdu odôvodňovať svoj postoj k použitiu donucovacích prostriedkov počas prítomnosti v miestnosti súdu, čo naznačuje aj posledná veta odseku 20 recitálu k smernici Európskeho parlamentu a Rady č. 2016/343 o posilnení určitých aspektov prezumpcie neviny a práva byť prítomný na konaní pred súdom v trestnom konaní: „*Možnosť uplatňovať fyzické obmedzujúce opatrenia neznamená, že príslušné orgány majú prijať nejaké formálne rozhodnutie o použití takýchto opatrení.*“ Napriek uvedenému ústavný súd uvádza, že elementárne odôvodnenie pokynu sudcu vydaného podľa § 31 ods. 2 zákona o ZVJS a § 40 ods. 4 vyhlášky, najmä v tom prípade, ak sa naň môže upínať zásah do základných práv, musí byť vyvoditeľné prinajmenej z povahy veci, najmä z okolností, ktoré sú obsahom trestného spisu (m. m. napr. III. ÚS 195/2023). Predmetná požiadavka je podľa názoru ústavného súdu v danom prípade naplnená.

20. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že už v rámci rozhodovania o predchádzajúcej ústavnej sťažnosti sťažovateľov pozornosti ústavného súdu neuniklo, že správanie sťažovateľov počas výkonu väzby a časovo predchádzajúceho výkonu trestu odňatia slobody nebolo vždy na požadovanej úrovni. Ako z uznesenia špecializovaného súdu sp. zn. 4T/5/2024 z 31. októbra 2024 (ktorým špecializovaný súd rozhodoval o predchádzajúcich žiadostiach sťažovateľov

o prepustenie z väzby na slobodu a na ktoré ústavný súd poukázal aj v náleze č. k. II. ÚS 655/2025-77 z 25. marca 2026, pozn.) vyplýva, že sťažovatelia neboli vo výkone trestu odňatia slobody ani raz disciplinárne odmenení. Naopak, sťažovateľ v prvom rade sa vo väzbe trikrát dopustil porušenia povinnosti zachovávať zásady slušného správania a vystupovania voči osobám, s ktorými prichádzal do styku. Z toho dvakrát sa sťažovateľ v prvom rade správal problematicky priamo voči personálu. Počas výkonu trestu odňatia slobody tento sťažovateľ tiež odmietol nastúpiť na početnú previerku stavu odsúdených, vyhodil potravinový tablet so stravnou dávkou z celových dverí na chodbu, pričom bol neustrojený. Z tohto dôvodu musel byť proti nemu využitý mechanizmus usmerňujúcich pohovorov. Sťažovateľ v druhom rade má evidované dva disciplinárne tresty, pričom v minulosti boli uňho zaznamenané viaceré nedostatky v porušovaní interných predpisov a noriem platiacich vo výkone trestu odňatia slobody, ako aj vo výkone väzby. Z aktuálneho hodnotenia sťažovateľov navyše vyplýva, že sťažovateľ v druhom rade sa dlhodobo odmieta zaradiť do práce z dôvodov, ktoré nemožno identifikovať ako objektívne. V citovanom uznesení špecializovaný súd zároveň s konkrétnym zreteľom na závery znaleckého dokazovania podotkol, že sťažovatelia sú emočne nestabilné a abnormne štruktúrované egocentrické osobnosti so snahou o dominanciu a s nedostatočne vytvoreným hodnotovým systémom. Avizovaný opis charakterových vlastností sťažovateľov pritom zodpovedá aj hodnoteniam ústavov na výkon trestu. Odtiaľ vyplýva, že sťažovateľ v prvom rade patrí medzi dominantnejších obvinených, ktorého správanie sa môže javiť ako povýšenecké. Sťažovateľ v druhom rade sa prejavuje ako extrovertná, egocentrická osobnosť s narcistickými prvkami v správaní a vystupovaní; príkazy sa snaží plniť len s výhradami a manipulatívnymi prvkami. Na podklade uvedeného je ústavnému súdu zrejmé, že zo spisového materiálu vyplývajú informácie o viacnásobnom nekonformnom správaní sťažovateľov počas výkonu väzby, resp. chronologicky a procesne predchádzajúceho výkonu trestu odňatia slobody.

21. Nadväzujúc na uvedené, ústavný súd dodáva, že obava o bezpečnosť osôb nachádzajúcich sa v prítomnosti obvineného môže prameniť okrem iného aj z toho, že obvinený (resp. obžalovaný) sa v minulosti opakovane dopustil násilných deliktov, je obžalovaný zo zločinu mimoriadnej závažnosti a ak je navyše zjavná jeho násilnícka a výbušná povaha (pozri napr. nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 366/2014 z 10. júla 2014). Ústavný súd mimoriadne akcentuje obžalobu podanú (aj pre) obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy. Napokon úmyselnej trestnej činnosti sa sťažovatelia už preukázateľne a opakovane dopustili aj v minulosti.

22. Najvyšší súd v aktuálnej ústavnej sťažnosťou napadnutom uznesení z 3. apríla 2025 v podstatnom konštatoval, že novú žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu podali sťažovatelia na hlavnom pojednávaní 14. marca 2025, pričom svoju žiadosť opreli o rovnaké dôvody, aké uvádzali vo svojej predchádzajúcej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, a to napriek tomu, že neuplynula lehota tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o ich predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť, ako to predpokladá § 79 ods. 3 Trestného poriadku. Vo vzťahu k predmetnej námietke sťažovateľov týkajúcej sa ich spútania na hlavnom pojednávaní najvyšší súd uviedol, že nejde o novú námietku, keďže sa ňou už zaoberal špecializovaný súd vo svojom predchádzajúcom väzobnom rozhodnutí (uznesenie špecializovaného súdu sp. zn. 4T/5/2024 z 31. októbra 2024), ako aj najvyšší súd vo svojom predchádzajúcom väzobnom rozhodnutí (uznesenie sp. zn. 3Tostš/10/2024 z 13. februára 2025 – k záveru o ústavnej konformite tohto

uznesenia najvyššieho súdu dospel ústavný súd v náleze č. k. II. ÚS 655/2025-77 z 25. marca 2026, ktorým nevyhovel predchádzajúcej ústavnej sťažnosti sťažovateľov, pozn.).

23. Ústavný súd nespochybňuje, že odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu z 3. apríla 2025 je vo vzťahu k predmetnej námietke sťažovateľov stručné, avšak v okolnostiach danej veci [i) sťažovatelia opätovne namietali použitie predmetných donucovacích prostriedkov pred uplynutím lehoty tridsiatich dní stanovenej v § 79 ods. 3 Trestného poriadku; ii) putá neboli ponechané na rukách a aj nohách sťažovateľov, ale „len“ na ich nohách; iii) nesňatie pút z nôh sťažovateľov trvalo celkovo desať minút; iv) samotní sťažovatelia po tom, čo im boli ponechané putá na nohách, protokolárne nenamietali, že im neboli sňaté putá aj z nôh, ale až dodatočne po vyhlásení napadnutého uznesenia žiadali do zápisnice zaprotokolovať, že pri pokračovaní hlavného pojednávania o 15.06 h im neboli zložené putá aj z nôh] považuje za ústavne udržateľné, že najvyšší súd v ňom v podstatnom len poukázal na predchádzajúce väzobné rozhodnutia špecializovaného súdu a najvyššieho súdu, v ktorých sa všeobecné súdy námietkou použitia donucovacích prostriedkov pri rozhodovaní o väzbe sťažovateľov zaoberali (a o. i. v nich bližšie poukázali aj na predchádzajúce správanie sťažovateľov v ústave na výkon väzby počas výkonu väzby, resp. v ústave na výkon trestu odňatia slobody, ktorý predchádzal výkonu väzby v identickej veci, pozn.), pričom ústavný súd v náleze č. k. II. ÚS 655/2025-77 z 25. marca 2026 vyhodnotil predmetné predchádzajúce druhostupňové väzobné rozhodnutie najvyššieho súdu (v spojení s predmetným predchádzajúcim prvostupňovým väzobným rozhodnutím špecializovaného súdu) ako ústavne konformné.

24. Ústavný súd zároveň poukazuje na to, že špecializovaný súd počas predmetného rozhodovania o väzbe sťažovateľov postupoval v relácii k procesným stranám striktnie a výlučne podľa platných a účinných právnych predpisov. Normatívna regulácia zavádza určitý legálny rámec postupu súdu voči jednotlivým stranám nachádzajúcim sa v pojednávacej miestnosti, ktorý môže byť v okolnostiach veci v závislosti od identifikácie procesnej strany, účelu sledovaného právnou úpravou a vyhodnotenia situácie v aktuálnom priestore a čase nerovnaký. O prípadnom súlade právneho predpisu (v danom prípade vyhlášky, pozn.) s ústavou, resp. medzinárodno-právnymi katalógmi práv môže ústavný súd rozhodnúť len v konaní podľa čl. 125 ods. 1 ústavy. Táto právomoc je obmedzená čl. 130 ods. 1 ústavy tak, že návrh môžu podať osobitne kvalifikované subjekty, medzi ktorými nie sú fyzické osoby a právnické osoby. Konanie podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby slúži ochrane základných práv a slobôd proti zásahom individuálno-právnej, nie normatívnej povahy. Na tomto závere nemení nič ani čl. 127 ods. 5 ústavy, podľa ktorého spolu s ústavnou sťažnosťou možno podať návrh, aby senát ústavného súdu podal návrh na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy, že všeobecne záväzný právny predpis, jeho časť alebo jeho jednotlivé ustanovenie, ktoré sa týka ústavnej sťažnosti, odporuje ústave, ústavnému zákonu, medzinárodnej zmluve podľa čl. 7 ods. 5 alebo zákonu. Sťažovatelia totiž v okolnostiach konkrétnej veci takýto sťažnostný návrh neformulovali.

25. Vychádzajúc z už uvedených čiastkových záverov ústavný súd konštatuje, že nebolo možné dospieť k záveru o porušení označených práv sťažovateľov napadnutým uznesením najvyššieho súdu, a preto rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

26. Keďže rozhodovanie o návrhu na zrušenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ako aj rozhodovanie o návrhu na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a náhrady trov

konania je podmienené vyhovením ústavnej sťažnosti vo veci samej (vyslovením porušenia základných práv alebo slobôd zaručených v ústave alebo v kvalifikovanej medzinárodnej zmluve), bolo bez právneho významu zaoberať sa týmito ďalšími návrhmi sťažovateľov.

27. V zmysle § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov konania pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. mája 2026

Peter Molnár
predseda senátu